

# РЕШЕНИЕ

№ 21016

гр. София, 18.06.2025 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69 състав, в**  
публично заседание на 23.05.2025 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Милена Славейкова**

при участието на секретаря Грета Грозданова, като разгледа дело номер **3833** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 10а, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България /ЗЧРБ/, във връзка с чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Делото е образувано по жалба на Мд М. И. Н., [дата на раждане], гражданин на Б., със съдебен адрес [населено място], [улица], вх. 3, ет.1, ап.24, чрез адв. Г. П., срещу Отказ от 10.03.2025 г. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза вид „D“), издаден от завеждащ консулска служба към Посолството на Република България в [населено място], Република И..

Жалбоподателят излага съображения за незаконосъобразност на отказа поради липса на мотиви, допуснати съществени процесуални нарушения, неправилно приложение на закона и несъответствие с неговата цел. Счита, че отказът засяга правото му на образование в нарушение на чл.2 от Протокол № 1 към ЕКПЧ и чл.14 от ЕКПЧ. Прилага доказателства, че е приет в Русенски университет „А. К.“, за което е заплатил дължимата такса от 2500 евро. Твърди, че е приложил всички изискуеми документи към заявлението за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза вид „D“), а намереното от органа основание за отказ по чл.10, ал.1, т.17 от ЗЧРБ намира за изцяло немотивирано и неподкрепено с доказателства. Претендира за отмяна на отказа и присъждане на разноски.

Ответникът завеждащ консулска служба към Посолството на Република България [населено място], Република И. - МВнР, чрез гл.спец. И. А., оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – С. град, като прецени доводите на страните във връзка със събраните по делото доказателства, намира от фактическа страна и правна страна следното:

Не е спорно по делото, че на 30.01.2025 г. кандидатът е подал заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза вид „D“) до Посолството на Република България в [населено място], Република И., като за основание посочил: студент в РУ „А. К.“, [населено място] с цел на пътуването: обучение. Посочено е в заявлението, че разходите за пътуване и издръжка се поемат от бащата на апликанта.

Постановен е оспореният Отказ от 10.03.2025 г. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза вид „D“). Като правно основание в него е посочена разпоредбата на чл.10, ал.1, т.17 ЗЧРБ, а от фактическа страна – целта и условията на планирания престой не са обосновани.

В административната преписка не се съдържат данни за съобщаване на оспорения отказ, поради което следва да се приеме, че жалбата, по която е образувано настоящето съдебно производство е подадена в срока по чл.149, ал.1 АПК, срещу подлежащ на оспорване пред съд акт по чл.10а, ал.4 ЗЧРБ, от лице, чиито интереси той засяга неблагоприятно, поради което е процесуално допустима.

Оспореният отказ, с който се засяга правото на професионално развитие обосновава наличието на правен интерес по смисъла на чл.8, пар.1 от ЕКПЧ, вр. чл.10, ал.4 ЗЧРБ. Обосновани са и аргументите на жалбоподателя, почерпени от чл.2 на Допълнителния протокол към ЕКПЧ, според който никой не може да бъде лишен от правото на образование.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК, във връзка с чл. 146 от АПК, в настоящото производство съдът проверява законосъобразността на оспорения акт, като проверява дали е издаден от компетентен орган и при спазване на законоустановената форма, спазени ли са процесуалните и материалноправни разпоредби, относно издаването му.

По силата на чл. 9г, ал 1 от ЗЧРБ оправомощени от ръководителя на съответната структура длъжностни лица в МВНР, в дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина и в органите за граничен контрол могат да вземат решения за издаване, за отказ за издаване, за анулиране и отмяна на визи, а в службите за административен контрол на чужденците - за анулиране и отмяна на визи, при условия и по ред, определени с наредбата по чл. 9е, ал. 1.

С т.4 на Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025 г. на министъра на външните работи е възложено на ръководителите на дипломатическите и консулски представителства да определят с писмена заповед консулски длъжностни лица, които да съставят, подписват и връчват формулярите по образец съгласно Приложение № 7 към чл.34, ал.2 т Наредба за условията и реда за издаване на визи и за определяне на визовия режим (Н.).

Със Заповед № 26 от 10.02.2025 г. на управляващ Посолството на Република България в [населено място], И., С. В. - завеждащ Консулска служба в Посолството, е определен да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формуляри по образец съгласно Приложение № 7 към Н..

Предвид издаването на оспорения отказ от С. В. съдът приема, че актът е издаден от компетентен административен орган.

Отказът е издаден след проведена съгласувателна процедура с Дирекция „Миграция“ - МВР и ДАНС съобразно чл. 30, ал 2 от Н., според който консулските длъжностни лица издават или отказват издаването на виза за дългосрочно пребиваване след разрешение от Дирекция "К. отношения", въз основа на мотивирано становище на службите за административен контрол на чужденците в Република България и Държавна агенция "Национална сигурност".

В случая е налице отрицателно становище на началник група „Миграция“ на ОД на МВР [населено място] – МВР, обективизирано в писмо рег. № 5373р-355 от 18.02.2025 г., според което апликантът е приет за редовен студент, но след като премине обучение в 9-месечен подготвителен

и специализиран езиков курс по български език за учебната 2024 г. – 2025 г. При тези факти органът за административен контрол на чужденците в Република България е формирал извод, че лицето може да дойде в Република България най-рано през м. февруари 2025 г. (след приключване на зимния и преди началото на летния семестър), което би попречило на успешното завършване на езиковото обучение и невъзможността му впоследствие да продължи обучението си в избрана специалност.

В допълнение, началникът група „Миграция“ на ОД на МВР [населено място] е направил анализ на постъпилите визи от граждани на И., Б. и П., приети за студенти в Русенски университет през предходната учебна година. Посочил е, че за учебната 2023/2024 г. в Русенски университет „А. К.“ са започнали обучението си 22-ма граждани на И., П. и Б., докато към момента в университета се обучават само 6. На 14 са наложени ПАМ „Връщане до страната на произход“ по ЗЧРБ, за които няма данни да са напуснали страната и са обявени за издирване. Изложеното потвърждавало изводите на органа по контрол на миграцията, че тази категория чужденци продължават да използват страната ни като транзитен пункт за миграция към 3. Европа. Изложеното е дало основание за отрицателно становище по искането за виза поради наличие на основания по чл.10, ал.1, т.17 и т.22 от ЗЧРБ.

Жалбоподателят е приложил Удостоверение № 04-11-3036 от 20.11.2024 г., издадено от дирекция „Висше образование“ на МОН, според което същият е приет за студент от летен семестър на учебната 2024/2025 година в Русенски университет „А. К.“, специалност „Информационни и комуникационни технологии“, на български език, редовна форма на обучение, за срок от 4 години за придобиване на образователно-квалификационна степен „Бакалавър“. Според документа, кандидатът трябва да премине специализирана и езикова подготовка в „Департамент за езиково обучение към Русенски университет“ с продължителност от 11 месеца. Пълната такса за специализирана и езикова подготовка е в размер на 2500 евро. Приложени са доказателства за нейното заплащане (л.12).

Според Удостоверение изх. № 143 от 11.12.2024 г. на Русенски университет „А. К.“, Мд М. И. Н., [дата на раждане] , гражданин на Б., е приет за обучение, за учебната 2024/2025 година, в Подготвителен курс за езикова и специализирана подготовка към Д. за езиково обучение на университета на основание Удостоверение № 04-11-2971 от 20.11.2024 г. на МОН, с фак. № 240065. След успешно завършване на езиковия курс, същият ще продължи обучението си в първи курс на О. „Бакалавър“, специалност „Информационни и комуникационни технологии“, редовна форма на обучение, за срок от 4 години. По време на обучението си студентът ще бъде настанен в студентските общежития на Русенски университет – СО 2, стая 302.

Установява се от служебно изискана информация от Русенски университет „А. К.“, предоставена с писмо № 11000-23 от 14.05.2025 г., че обучението в подготвителен курс за специализирана и езикова подготовка в университета се провежда целогодишно в учебни групи от не повече от 10 студента, като всяка група започва занятия по различно време – в зависимост от броя на лицата, които са в готовност да преминат този курс в РУ. Даден е пример с последната група на подготвителен курс за специализирана и езикова подготовка в РУ, която е започнала занятия в началото на м. март 2025 г. и ще завърши в края на м. август 2025 г. При успешно завършен езиков курс, кандидат-студентите имат възможност да се запишат за новата учебна 2025/2026 година в първи курс на специалността, която са избрали.

При тези данни по делото съдът намира оспорения отказ за незаконосъобразен поради неправилно приложение на материалния закон.

Намереното от органа правно основание за отказ за издаване на виза по чл.10, ал.1, т.17 от ЗЧРБ предвижда невъзможност да се докажат достоверно целта и условията на заявеното пребиваване

или транзитно преминаване, или летищен транзит. В съответствие с Тълкувателно решение № 16/1975 г. на ОСГК на ВС е допустимо мотивите на един административен акт да бъдат изложени и в друг документ, предхождащ или съпътстващ издаването на акта. В случая това са мотивите на отрицателното становище на началник група „Миграция“ при ОДМВР-Р., с уточнението, че в оспорения отказ е посочено единствено основаниято по чл.10, ал.1, т.17 от ЗЧРБ. Според съда, е дължим извод, че процесният отказ, постановен на формуляр по образец съгласно Приложение № 7 към чл.34, ал.2 от Н., е мотивиран съобразно общото изискване на чл.59, ал.2, т.4 от АПК – с посочване на фактическите и правни основания за издаване на акта. Отказът е издаден след съгласувателна процедура по чл.30, ал.2 от Н., но в случая отрицателното становище на началник на група „Миграция“ на ОД на МВР [населено място] – МВР не е мотивирано и подкрепено с доказателства, а напротив – оборва се от събраните такива в хода на съдебното производство.

Административният орган за контрол на чужденците в Република България си е позволил свободни разсъждения относно хипотетична невъзможност на кандидата да проведе обучение по специализирана и езикова подготовка, които не само не са в неговата компетентност, но се опровергават от информацията относно предлаганото обучение, предоставена с писмо № 11000-23 от 14.05.2025 г. на РУ „А. К.“. Доводите на органа от група „Миграция“ на ОДМВР-Р., че кандидатът може да дойде в Република България най-рано през м. март 2025 г., което би попречило на успешното завършване на езиковото обучение и има за резултат невъзможността му впоследствие да продължи обучението си в избраната специалност, се опровергават от начина на провеждане на езиковия курс в РУ „А. К.“. Данните от служебно изисканата от съда информация от РУ, обсъдени съвкупно с удостоверенията на МОН и РУ „А. К.“, приложени към заявлението за издаване на виза, които са официални документи, с обвързваща доказателствена сила и не са оспорени в съдебното производство, навеждат на извод за недоказаност на намереното от административният орган основание за отказ по чл.10, ал.1, т.17 от ЗЧРБ – чужденецът не може да докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване.

Дължим е извод, че чуждият гражданин е приет за обучение за учебната 2024/2025 година в Подготвителен курс за езикова и специализирана подготовка към Д. за езиково обучение на РУ „А. К.“, като независимо от периода на пристигането му в България университетът предоставя възможност за провеждане на езиковата подготовка. Н. с допълнителни данни и хипотетични разсъждения на органа по административен контрол на чужденците представлява недопустима намеса в правото на образование на лицето, защитено от чл.2 на Допълнителния протокол към ЕКПЧ и чл.14, пар.1 от Хартата на основните права в ЕС.

Допълнителните доводи на началник група „Миграция“ в ОДМВР Р. са обобщаващи за всички постъпили през предходната учебна година студенти от И., П. и Б., и не могат да препятстват правото на образование на конкретен индивид. Съгласно тълкуването, дадено в решение на СЕС от 10 септември 2014 година по дело С-491/13 т. 30 и сл., да се позволи обаче на дадена държава членка да въвежда по отношение на приема на граждани на трети страни с цел образование допълнителни условия към предвидените в членове 6 и 7 от Директива 2004/114, би било в противоречие с посочената в директивата цел да се насърчава мобилността на тези граждани. Поради това от общата структура и целите на Директива 2004/114 следва, че съгласно член 12 от нея държавите членки са длъжни да издадат разрешение за пребиваване с цел образование на кандидати, които отговарят на посочените в членове 6 и 7 от нея изисквания, доколкото тези разпоредби изчерпателно предвиждат както общите и специфичните условия, които следва да изпълнява кандидатът за разрешение за престой с цел образование, така и причините, които могат да обосноват отказ за приемането му. Освен това подобно тълкуване на член 12 от Директива

2004/114 се потвърждава от предвидената в член 4, параграф 2 от директивата възможност държавите членки да приемат по-благоприятни разпоредби за лицата, за които тя се прилага. Да се приеме обаче, че на държавите членки може да се наложи да предвидят и други условия за приемане, различни от предвидените в Директива 2004/114, би довело до стесняване на условията за прием на тези лица, което противоречи на целта на посочения член 4, параграф 2. Вярно е, че Директива 2004/114 признава на държавите членки свобода на преценка при проверката на молбите за приемане. Следва обаче да се подчертае, че както посочва генералният адвокат в точка 49 от заключението си, свободата на действие, с която разполагат националните органи, се отнася единствено до условията, предвидени в членове 6 и 7 от тази директива, и във връзка с това до оценката на фактите, които са от значение, за да се определи дали условията, установени в посочените членове, са изпълнени, и по-специално дали приемането на гражданин на трета страна не се допуска поради причини, свързани с наличието на заплаха за обществения ред, обществената сигурност и общественото здраве. (В този смисъл е и практиката на ВАС, обективирана в Решение № 13434 от 29.10.2020 г. по адм.д № 5640/2020 г. и Решение № 1196 от 26.01.2018 г. по адм. д. № 7375/2017 г. на ВАС).

В тълкувания смисъл са и разпоредбите на чл.18, пар.2 и чл.21, пар.2 от Директива (ЕС) 2016/801 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 година относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави с цел провеждане на научно изследване, следване, стаж, доброволческа дейност, програми за ученически обмен или образователни проекти и работа по програми „au pair“.

Дължима е отмяна на акта на основание чл.172, ал.2 АПК и връщане на преписката на административния орган съгласно чл.173, ал.2 АПК за изпълнение на указанията по тълкуване и прилагане на закона, дадени с настоящето решение.

При този изход на спора на основание чл.78, ал.8 ГПК, чл.143, ал.1 АПК на жалбоподателя следва да се присъдят сторените разноски за държавна такса в размер на 10 лв. Жалбоподателят претендира и адвокатско възнаграждение съгласно чл.38, ал.1, т.2 от Закона за адвокатурата, уреждащ хипотеза на безплатна адвокатска помощ в полза на материално затруднени лица. Това основание изрично е посочено в сключения договор за правни услуги от 10.03.2025 г., поради което в полза на адв. Г. П. следва да се присъди адвокатско възнаграждение в размер на 1000 лв. съгласно чл.8, ал.3 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Водим от горното, Административен съд София – град, I отделение, 69-и състав,

#### РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на М. Б. М., [дата на раждане], гражданин на Б., със съдебен адрес [населено място], [улица], вх. 3, ет.1, ап.24, чрез адв. Г. П., Отказ рег. № ЖКТ 25000038V от 26.02.2025 г. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза вид „D“), издаден от завеждащ консулска служба към Посолството на Република България в [населено място], Република И..

ВРЪЩА преписката на органа за произнасяне по заявление ЖКТ 25000038V от 16.01.2025 г. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза вид „D“), подадено от на М. Б. М., [дата на раждане], гражданин на Б., при съобразяване тълкуването на закона, дадено с настоящето решение.

ОСЪЖДА Министерство на външните работи да заплати на М. Б. М., [дата на раждане], гражданин на Б., със съдебен адрес [населено място], [улица], вх. 3, ет.1, ап.24, чрез адв. Г. П., на основание чл.143, ал.1 АПК сторените разноски за държавна такса в размер

на 10 лв.

ОСЪЖДА Министерство на външните работи да заплати на адвокат Г. П. П. от АК Р., номер [ЕГН], със съдебен адрес [населено място], [улица], вх. 3, ет.1, ап.24, на основание чл.38, ал.1, т.2 от Закона за адвокатурата адвокатско възнаграждение в размер на 1000 лв.

Решението може да се обжалва с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението да страните за постановяването му пред Върховен административен съд.

СЪДИЯ: